

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของ
พรรคการเมืองไทยภายหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550
(2) เพื่อศึกษาผลกระทบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ต่อการ
ปรับตัวของพรรคการเมือง (3) เพื่อศึกษาการปรับตัวของพรรคการเมืองไทยที่เกิดขึ้น
ภายหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

สภาพปัญหาการปรับตัวพรรคการเมือง

ผลการศึกษาข้อ 1 พบว่า

รัฐบาลภายใต้การนำพรรคไทยรักไทย (อดีต) บริหารประเทศราบรื่นไร้อุปสรรค
(ระหว่าง พ.ศ. 2544-2547 สมัยแรก) สมัยที่สองปลายปี 2548 ได้เกิดกระแสต่อต้านจาก
บุคคลหลายกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มที่เรียกเองว่าพันธมิตรชุมนุมขับไล่นายกให้พ้นจากตำแหน่ง
การบริหารราชการแผ่นดินด้วยเหตุผลส่อไปในทางทุจริตเชิงนโยบายและขายหุ้น
ของบริษัทในครอบครองอย่างมีเงื่อนไขให้แก่บริษัทข้ามชาติ ทำให้นายกรัฐมนตรี
ขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศประกอบกับของความขัดแย้งของพรรคการเมือง
รวมถึงภาคสังคมต่าง ๆ ขยายเป็นวงกว้างในระดับประเทศยากที่จะหาทางยุติปัญหา

ความขัดแย้งได้จึงจำเป็นประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อคืนอำนาจให้ประชาชนตัดสินใจใหม่โดยกำหนดวันเลือกตั้งวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 จากการเลือกตั้งใหม่ก็ไม่สามารถหาข้อยุติความขัดแย้งของพรรคการเมืองได้ กลับเพิ่มทวีโหมกระพือไฟทางการเมืองคุุโชนยิ่งขึ้นส่งผลให้เกิดรัฐประหารปฏิวัติยึดอำนาจ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 และได้ใช้เวลาต่อมาในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ 50 โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.) และประกาศใช้รัฐธรรมนูญ 50 ฉบับที่ 18 ฉบับถาวร เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ส่งผลให้พรรคการเมืองต้องปรับตัวตามบริบทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ 50 เช่นการปรับตัวตามโครงสร้างทางการเมืองรัฐธรรมนูญ 50 ฉบับแรกที่บัญญัติไว้ชัดเจนว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะตั้งกระตุ้มตามอภิปรายหรือลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าพรรคที่ตนสังกัดได้โดยไม่ต้องฟังมติพรรค

ผลการศึกษาข้อ 2 พบว่า

รัฐธรรมนูญ 50 ได้เปลี่ยนระบบการปกครองจากระบบกึ่งรัฐสภาไปเป็นระบบรัฐสภาตามปกติทำให้รัฐสภามีความเข้มแข็งจากเดิมที่รัฐธรรมนูญ 40 ได้เปลี่ยนระบบการเมืองไทยจากระบบรัฐสภาไปเป็นระบบกึ่งรัฐสภาสมัยใหม่โดยให้ฝ่ายบริหารเข้มแข็งผลกระทบต่อพรรคการเมืองก็คือประเด็นโครงสร้างการเมือง พรรคการเมืองสถาบันการเมืองต่าง ๆ เช่นการกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาเกือบกึ่งของจำนวนสมาชิกมาจากการแต่งตั้งและลดอำนาจฝ่ายบริหารพรรคการเมืองเพิ่มอำนาจให้กับฝ่ายนิติบัญญัติตุลาการลดการผูกขาดอำนาจเพิ่มมาตรการตรวจสอบและให้สิทธิประชาชนฟ้องร้องศาลรัฐธรรมนูญหากรัฐไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ส่งผลให้รัฐบาลอ่อนแอทำให้รัฐบาล และพรรคการเมืองต้องตอบสนองประชาชนหากละเมิดหลักรัฐธรรมนูญจะอยู่ลำบาก

ผลการศึกษาข้อ 3 พบว่า

ระบบการเมืองเป็นกติกาที่มีผลต่อกระบวนการ และพฤติกรรมทางการเมืองที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมช่วยสร้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยกลับคืนมาอย่างเป็นสากลและเป็นการแก้ปัญหาอย่างเป็นสถาบันภายใต้ความขัดแย้งและทางตันทางการเมืองช่วยให้กลุ่มทุกกลุ่มที่มีความขัดแย้งและเผชิญหน้ากันทางการเมืองเข้ามามีส่วนร่วมโดยพรรคการเมือง

237583

เป็นองค์กรนำพรรคการเมืองในฐานะเป็นสถาบันสำคัญที่อยู่ในโครงสร้างส่วนบนและโครงสร้างส่วนกลางในแง่ตัวเชื่อมในลักษณะเครือข่ายของสาขาพรรคในต่างจังหวัดและชนบท และทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินในฐานะตัวแทนคนส่วนใหญ่ในประเทศ เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งถ้าหากระบบการเมืองใดหรือรัฐธรรมนูญใดไม่ชอบมาพากลก็จะนำไปสู่ความขัดแย้งของพรรคการเมืองและเรียกร้องให้มีการแก้ไขกลายเป็นข้อขัดแย้งทางการเมืองจนบางครั้งเกิดเป็นความตึงเครียดทางการเมืองจากอดีตที่ผ่านมา

237583

In this thesis, the researcher investigates (1) Thai political party problems occurring after the promulgation of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007); (2) the impact of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007) requiring political parties to make adjustments; and (3) the adjustments actually made by Thai political parties after the promulgation of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007).

In respect to the problems of adjustment experienced by Thai political parties under the aforesaid conditions, findings are as follows:

Finding No.1 is as follows:

The government under the leadership of the former Thai Rak Thai Party managed the country smoothly without obstacles in the period between 2001 and 2004 during its first term in office. Commencing in the second term at the end of 2005, currents of resistance emanated from various groups.

The most prominent opposition group was named the "People's Alliance for Democracy" by its members. Members of this group mounted demonstrations designed to remove the prime minister from office. It was held that there were sufficient grounds for removal in view of corruption in framing and executing governmental policies and the attempt to hide the sell of shares in family owned companies to a transnational company. This led to the view that the prime minister was corrupt and so morally unfit he could not be allowed to remain in office.

In addition, conflicts between political parties and extreme social divisions became so exacerbated throughout the nation that it appeared no solution could be found. Parliament was thereupon dissolved and new elections set so that the electorate could decide the issue of governance. The impending election was scheduled to take place on April 2, 2006. However, in the event, the new elections did not succeed in resolving the conflicts between political parties. To the contrary, the elections seemed only to add fuel to the fire. The upshot was a *coup d'état* executed on September 19, 2006.

Time was subsequently spent on the drafting of the Constitution of 2007 by the Constitution Drafting Council (CDC). The Constitution of 2007

was promulgated as the 18th permanent issue of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007).

Political parties were required to make structural adjustments to satisfy the requirements of the new Constitution. This was the first Constitution that unequivocally declares the principle that members of the House of Representatives can question, discuss, or offer a vote of no confidence in the Prime Minister as the leader of the party regardless of the wishes of the party to which he or she is the leader.

Finding No. 2 is as follows:

The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007) changed the system of government system from a semi-parliamentary system to a fully-fledged parliamentary system. This change strengthens parliament in comparison to its prior situation under the Constitution of B.E. 2540 (1997) in which a semi-parliamentary system gave greater power to the administration heading the executive branch of government.

The impact on political parties of these constitutional changes involves political structures, political parties, and political rules and regulations. Thus, almost half of the members of the Senate are appointees, a state of affairs in itself weakening the executive branch of the government. This augments the powers assumed by the legislative and judicial branches of government at the expense of the executive branch. Monopoly of power on the part of the executive branch is curtailed and opportunities to examine policies and measures are increased. The citizenry exercising the franchise can now take

action through the operations of the Constitutional Tribunal if the government takes actions in violation of the Constitution. Thus, the powers of the executive branch have been weakened under the new Constitution. The administration in power must be more responsive to the citizenry and must adhere to constitutional requirements on pain of being called to heel by the electorate.

Finding No.3 is as follows:

The current political system has new rules and regulations affecting the political process and attendant political behaviors, especially in view of the emergence of participatory democracy with standards approaching international standards. This allows for problems to be solved institutionally without irreconcilable conflicts and political stalemate. Political parties can now serve as intermediate organizations linking governmental administration and provincial political organizations. The current political system provides the means whereby all strata of the citizenry can be represented.

If the political system or the Constitution is inadequate to the task, the inevitable consequence is conflict between political parties. Calls for correcting the problem will engender further conflict as so often happened in the past. But under the new Constitution this sorry state of affairs should no longer readily occur.